

Delvita, a.s.
Pierre-Olivier Beckers
předseda představenstva
Za Panskou zahradou č.p. 1018
252 19 Rudná

V Praze dne 13. září 2006
Č.j.: 812/PK

Věc: výzva ke zdržení se protiprávního jednání

Vážený pane předsedo představenstva,

jako občanské sdružení hájící zájmy spotřebitelů jsme nuceni Vás upozornit na skutečnost, že v provozovně společnosti Delvita, a.s. nabízíte k prodeji některé výrobky způsobem, jenž je v rozporu s ustanoveními českého právního řádu a směrnic Evropského společenství, které zakazují klamání spotřebitele. Konkrétně se jedná o substituenty mlékařských výrobků vyráběné z rostlinných tuků – „Eidam alternative“, „Cihla na smažení“ a „Maslíčko“.

Výše uvedené výrobky vykazují výrazně odlišné chuťové vlastnosti vůči běžným mlékařským výrobkům, na něž svými názvy odkazují. Taktéž jejich složení se liší v podstatných prvcích, jež jsou charakteristické pro tyto mlékařské produkty, jmenovitě v obsahu rostlinného tuku. Netřeba rozebírat, že eidam a cihla jsou v České republice ustálené pojmy pro určitý druh sýra, a že maslíčko přinejmenším evokuje myšlenku na jistou formu živočišného tuku vyrobeného z mléka.

Tyto substituenty jsou ve vašich obchodech nabízeny k prodeji neodděleně od mlékařských výrobků a současně bez potřebné rozlišující informace. Vzhledem ke stejnému vzhledu (stejný tvar, stejné balení, stejná barva jako mlékařské výrobky, jež nahrazují) a ke svému názvu je pro spotřebitele obtížné je rozlišit navzájem, pokud si neprostuduje jejich složení nebo pokud již dříve nebyl jimi oklamán. Není přiměřené požadovat po spotřebiteli, aby při jejich nakupování věnoval zvýšenou pozornost, protože by měl očekávat, že jsou mu nabízeny k prodeji způsobem a označením, jež vede k zastření jejich kvalitativních vlastností. Tím by došlo k legalizaci klamání spotřebitele a redukci smyslu ustanovení zakazujících klamání na kazuistické povinnosti, vyjádřené v jiných předpisech, což je v rozporu s jejich jazykovým, logickým, systematickým, historickým a koneckonců i autentickým a soudním výkladem.

V této souvislosti bychom Vás rádi upozornili na znění některých relevantních ustanovení. Zákon o potravinách jasně zakazuje prodávat potraviny nabízené klamavým způsobem: § 10 z. č. 110/1997 Sb.

(1) Do oběhu je zakázáno uvádět potraviny

b) klamavě označené nebo nabízené ke spotřebě klamavým způsobem,

K tomuto připojujeme názor Ústavu zemědělských a potravinářských informací:

*Výrobek podobající se sýru, který není vyroben z mléka, může být prodáván, ale ne pod označením sýr, ale např. jako "výrobek s rostlinným tukem". Pro takové potraviny legislativa nestanovuje podrobné pokyny. **Zákon o potravinách však stanovuje, že "potraviny musí být uváděny do oběhu tak, aby spotřebitel nebyl uváděn v omyl". A v případě, že je použit název Eidam, který obecně znám a užíván pro sýr - výrobek z mléka (není to však nikde v legislativě výslovně uvedeno) se zřejmě jedná o klamání spotřebitele.***

Názor Státní zemědělské a potravinářské inspekce je obdobný:

*Takto označený výrobek se může prodávat, pokud je zřetelně označený a označení vystihuje charakter výrobku tak, aby spotřebitel nebyl klamán, pokud jde o vlastnosti tohoto výrobku, tedy, **z označení musí být jasné, že nejde o sýr, ale o jiný výrobek.***

Tento výrobek by měl být prodáván v jiném boxu, než sýry, protože by jej spotřebitel mohl snadno zaměnit s jinými výrobky typu tvrdých sýrů; způsob prodeje - spolu se sýry - by byl s největší pravděpodobností posouzen jako klamání spotřebitele. (viz § 10 zákona č. 110/1997 Sb., odst. (1) písm b) - Do oběhu je zakázáno uvádět potravin klamavě označené ^ nebo nabízené ke spotřebě klamavým způsobem).

Dle našeho názoru označení těchto výrobků spadá také pod obecný zákaz klamání spotřebitele v zákoně o ochraně spotřebitele. Je možno je podřadit i pod demonstrativní výčet klamání.

§ 8 z. č. 634/1992 Sb.

(1) Nikdo nesmí klamat spotřebitele, zejména uvádět nepravdivé, nedoložené, neúplné, nepřesné, nejasné, dvojsmyslné nebo přehnané údaje anebo zamlčet údaje o skutečných vlastnostech výrobků nebo služeb či úrovni nákupních podmínek.

Speciální úpravu obsahuje také obchodní zákoník v rámci ustanovení o nekalé soutěži. Výše popsané jednání naplňuje generální klauzuli nekalé soutěže i konkrétní skutkovou podstatu klamavého označení zboží. Zejména Vás upozorňujeme na znění odstavce 3. Jeho výkladem a contrario vyplývá, že uvedení názvu, jež je vžitý pro určitý druh nebo jakost zboží, není klamavé pouze tehdy, pokud se skutečně jedná o daný druh nebo jakost zboží.

§ 44 z. č. 513/1991 Sb.

(1) Nekalou soutěží je jednání v hospodářské soutěži, které je v rozporu s dobrými mravy soutěže a je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům. Nekalá soutěž se zakazuje.

§ 46 z. č. 513/1991 Sb.

(1) Klamavým označením zboží a služeb je každé označení, které je způsobilé vyvolat v hospodářském styku mylnou domněnku, že jím označené zboží nebo služby pocházejí z určitého státu, určité oblasti či místa nebo od určitého výrobce, anebo že vykazují zvláštní charakteristické znaky nebo zvláštní jakost. Nerozhodné je, zda označení bylo uvedeno bezprostředně na zboží, obalech, obchodních písemnostech apod. Rovněž je nerozhodné, zda ke klamavému označení došlo přímo nebo nepřímo a jakým prostředkem se tak stalo. Ustanovení § 45 odst. 3 platí obdobně.

(2) Klamavým označením je i takové nesprávné označení zboží nebo služeb, k němuž je připojen dodatek sloužící k odlišení od pravého původu, jako výrazy "druh", "typ", "způsob" a označení je přesto způsobilé vyvolat o původu nebo povaze zboží či služeb mylnou domněnku.

(3) Klamavým označením není uvedení názvu, který se v hospodářském styku již všeobecně vžil jako údaj sloužící k označování druhu nebo jakosti zboží, ledaže by k němu byl připojen dodatek způsobilý klamat o původu, jako například "pravý", "původní" apod.

Úprava nekalé soutěže, klamání spotřebitele dle zákona o ochraně spotřebitele i ustanovení zákona o potravinách vycházejí z konstrukce objektivní odpovědnosti subjektu, jež se dopouští klamání. Není při tom rozhodné, zda skutečně došlo k oklamání či újmě na straně spotřebitele, stačí, že taková možnost hrozí. Odpovědným za klamání je každý.

Vzhledem k tomu, že dle našeho názoru společnost Delvita a.s. porušuje svým jednáním všechny uvedené předpisy, vyzýváme Vás tímto, abyste se zdrželi protiprávního jednání, které spočívá v klamavém označování výše uvedených výrobků, v jejich neodděleném prodeji s tradičními mlékárenskými výrobky a prodeji bez rozlišující informace.

Za nejvhodnější postup považujeme (v případech, kde je to možné) mimosoudní řešení problémů, vyvstalých v důsledku porušení spotřebitelských práv podnikatelem. Na druhé straně, je § 25 z. č. 634/1992 Sb. dána sdružením, jejichž cílem je ochrana spotřebitele, pravomoc podat žalobu u soudu o zdržení se protiprávního jednání ve věci ochrany práv spotřebitelů. Stejnou pravomoc nám ve věcech ochrany před nekalou soutěží dává ustanovení § 54 z. č. 531/1991 Sb.

Pro doplnění informací sdělujeme, že Sdružení obrany spotřebitelů České republiky je občanským sdružením, jež vzniklo podle zákona o sdružování občanů. Ministerstvem vnitra ČR bylo zaregistrováno 1. 2. 1993. SOS je členem evropské spotřebitelské organizace BEUC i celosvětové Consumers International. Mezi základní cíle činnosti Sdružení obrany spotřebitelů ČR (SOS) patří hájit zájmy spotřebitelů v oblastech, kde síly jednotlivce na tuto ochranu nestačí, vychovávat spotřebitele k účinnému využití svých práv, posilovat postavení spotřebitelů na trhu, zvláště aktivním napomáháním k odstraňování nedostatků trhu.

Ekologický právní servis je nevládní, nekomerční a nepolitická organizace právníků hájící práva občanů a životního prostředí právní cestou. Cílem EPS je eliminovat případy nezákonného a nekorektního rozhodování úřadů ve věcech ochrany životního prostředí a lidských práv. Program GARDE – Globální odpovědnost EPS se zaměřuje na problematiku nadnárodních korporací. Jeho cílem je zabraňovat nerespektování práva v souvislosti s prosazováním ekonomických zájmů nadnárodních korporací. Snažíme se přimět velké společnosti, aby se chovaly společensky odpovědně.

Za Vaši odpověď Vám předem děkujeme a prosíme o její zaslání *do pondělí 25. září 2006* na adresu uvedenou v záhlaví dopisu.

S pozdravem

Mgr. Klára Příkrylová
Sdružení obrany spotřebitelů ČR

Mgr. Filip Gregor
GARDE – EPS

SDRUŽENÍ OBRANY SPOTŘEBITELŮ ČR
Novákových 8
180 00 Praha 8

Na vědomí: Českomoravský svaz mlékárenský

Tento právní rozbor byl proveden v rámci projektu Posílení ochrany práv spotřebitelů vytvořením právních kapacit spotřebitelských organizací spolufinancovaného z programu Evropské unie Transition Facility spravovaném Nadací rozvoje občanské společnosti.

Sdružení obrany spotřebitelů České republiky

tel.: 224 239 940, fax: 224 239 941

www.spotrebitele.info, sos@spotrebitele.info

Ivana Picková, public relations

pickova@spotrebitele.info,
604 956 114

Klára Příkrylová, právník
prikrylova@spotrebitele.info

GARDE – program Globální odpovědnost Ekologického právního servisu

tel.: 545 575 229, fax: 542 213 373

www.eps.cz, bmo@eps.cz

Filip Gregor, právník
brno@eps.cz, 775 048 217